

Villkor Svemo Licensförsäkring

Olycksfallsförsäkring och Krisförsäkring Försäkring nr K 64920 Gäller från och med 2009-01-01

1. Information

Villkoret gäller för den grupp Folksam slutit avtal om försäkring med. För försäkringen gäller dessutom vad som bestäms i försäkringsavtalet, försäkringsavtalslagen och allmän svensk lag i övrigt.

Försäkringsavtalet förvaras hos gruppen. Försäkringsavtalet innehåller uppgifter om:

- vilken grupp som tecknat försäkring,
- vilka försäkringsvillkor som gäller,
- försäkringsnummer,
- vilka som är försäkrade,
- vilka ersättningsförmåner som ingår,
- giltighetstid,
- premie- och premieredovisning,
- ikraft- och urkraftträdande

1.1 Förklaring av viktiga begrepp

Försäkrad

Den person på vars liv eller hälsa försäkringen gäller.

Försäkringstagare

Varje försäkrad såväl gruppmedlem som medförsäkrad betraktas i förekommande fall som försäkringstagare när det gäller till exempel rätt till försäkringsersättning och rätt att insätta förmånstagare.

Försäkringsbelopp

Vilka försäkringsbelopp som gäller för din försäkring framgår av försäkringsavtalet och försäkringsbeskedet som utfärdats för den försäkring du tillhör.

Försäkringens giltighetstid

Vilken tid försäkringen gäller för dig framgår av försäkringsavtalet och det försäkringsbesked som utfärdats för den försäkring du tillhör.

Verksamhet

Vilken verksamhet försäkringen gäller för

Skadereglering

Den utredning vi gör efter en skada som underlag för skadeersättning.

Akut sjuktid

Med akut sjuktid menas den tid under vilken den skadade givits vård och behandling för att förhindra eller minska menliga följder av skadan inklusive uppkomna komplikationer. Den akuta sjuktiden börjar vid skadetillfället och varar till dess ett stationärt (stillastående) tillstånd inträtt.

Försäkringsfall

Med försäkringsfall menas den händelse som enligt försäkringsvillkoren ger rätt till ersättning. Som tidpunkt för försäkringsfallet anses när olycksfallsskadan inträffade.

Läkare

Med läkare avses legitimerad läkare.

1.2 Försäkringsgivare

Försäkringsgivare till olycksfallsförsäkringen är Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619.

1.3 Folksams behandling av personuppgifter

Folksambolagens verksamhet är försäkringar och sparande. Verksamheten står under tillsyn av Finansinspektionen. Huvudansvarig för behandlingen av dina personuppgifter är det Folksambolag som du har avtal med. Uppgifterna används för förvaltning av ditt avtal och för ändamål som är nödvändiga i försäkrings- och sparandeverksamheten, som exempelvis premieberäkning, statistik, marknadsföring och förebyggande av skador. Uppgifterna behandlas med sekretess i enlighet med Folksams etiska regler.

Dina adressuppgifter och enkla grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för Folksambolagen gemensamt kundregister för rationell administration; bland annat automatisk adressuppdatering, samordning av information till dig och marknadsföring.

Om du upptäcker felaktigheter i registrerade uppgifter vänder du dig till kundtjänst vid ditt närmaste Folksamkontor. För utdrag ur Folksams register skriver du till: Registerutdrag, Folksam, 106 60 Stockholm.

1.4 Skaderegistrering

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig bolaget av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret används endast i samband med skadereglering. Person-uppgiftsansvarig för GSR är Försäkringsförbundet, Klara Norra Kyrkogata 33, 111 22 Stockholm.

När en skada anmäls till bolaget, anmäls denna (skadetyper, skadedatum, skade-, organisations- och personnummer) även till registrering i GSR. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag. Folksam äger rätt att i GSR registrera anmälda skador i anledning av grupp-försäkringen.

1.5 Skatteregler

Premien är inte avdragsgill i inkomstdeklarationen. Försäkringsbelopp som utbetalas är fria från inkomstskatt.

1.6 Prisbasbelopp

Vissa ersättningsförmåner är knutna till prisbasbeloppet. Med basbelopp avses det prisbasbelopp som enligt lagen om allmän försäkring fastställs för varje år.

1.7 Efterskydd

Försäkringen gäller inte med något efterskydd.

1.8 Fortsättningsförsäkring

Rätt till fortsättningsförsäkring ingår inte.

1.9 Om oriktiga uppgifter lämnas till Folksam

Oriktiga eller ofullständiga uppgifter kan medföra att försäkringen blir ogiltig eller att Folksam är fritt från ansvar enligt bestämmelserna i försäkringsavtalslagen och allmän svensk lag i övrigt. Inbetald premie återbetalas inte i ett sådant fall.

1.10 Vad menas med olycksfallsskada?

Med olycksfallsskada menas en kroppsskada som den försäkrade drabbas av genom en oförutsedd plötslig yttre händelse. Psykiska besvär betraktas inte som kroppsskada.

Med olycksfallsskada jämföras i denna försäkring kroppsskada utan oförutsedd plötslig yttre händelse vid:

- total hälseneruptur (helt avsliten hälsena)
- ledbandsruptur i fotled eller knä (till exempel avslitet korsband)
- fraktur (dock inte stressfraktur)
- solsting, värmeslag och förfrysning.

Ersättning lämnas också för skada på protes eller annan liknande anordning som används för sitt ändamål när skadan inträffade. Samband mellan kroppsskada och någon av de ovan angivna skadevillande orsakerna ska anses föreligga, om det är klart mera sannolikt än att samband inte föreligger.

Finns redan ett kroppsfel (sjukdom, sjuklig förändring eller annan kroppsskada) när olycksfallsskadan inträffar eller har kroppsfelet tillkommit senare gäller följande:

Kan det antas att kroppsfelet medverkat till att följderna av skadan förvärrats, lämnas ersättning bara för de följder som direkt beror på olycksfallsskadan oberoende av kroppsfelet.

Om det kan antas att det endast är kroppsfelet som har orsakat besvären lämnas ingen ersättning. Såsom olycksfallsskada räknas *inte* kroppsskada som uppkommit genom

- smitta av bakterier eller virus. Infektion på grund av insektsstick eller liknande kan dock ersättas såsom olycksfallsskada,
- smitta genom intagande av mat eller dryck,
- ingrepp, behandling eller undersökning (skada vid medicinsk behandling) eller genom användning av läkemedel,
- förslitning, överbelastning eller överansträngning.

2. Ersättning för att läka skadan

2.1 Läkekostnader

Ersättning lämnas vid olycksfallsskada för kostnader för nödvändig läkarvård, läkemedel, behandling och hjälpmedel. Kostnaderna ska kunna styrkas med originalkvitto och ska ha uppkommit inom fem år från det att olycksfallsskadan inträffade.

Vid i Sverige uppkommet behov av läkarvård, sjukhusvård eller annan behandling, ersätts kostnader bara där vård ges som också ersätts av allmän försäkring eller på annat sätt finansieras av offentliga medel.

Ersättning lämnas också för behandlingskostnader för vård hos legitimerad sjukgymnast eller för behandling som ges av annan vårdgivare. Detta under förutsättning att behandlingen sker efter remiss av läkare. Ersättning lämnas för kostnad motsvarande patientavgiften för sjukgymnastik inom offentligt finansierad vård.

Medför olycksfallsskadan behov av sjukhusvård under akut sjuktid och/eller på rehabiliteringsklinik, lämnas ersättning från försäkringen för den del av kostnaden vid vård inom den offentliga sjukvården som inte motsvarar inbesparade levnadskostnader.

2.2 Sönderklippta idrottskläder, skydd och hjälm i samband med vård

Vid olycksfallsskada kan ersättning även lämnas för kläder, skydd och hjälm som sjukvårdspersonal klippt sönder i samband med olycksfallsskada. Högsta ersättning är 15 procent av basbeloppet.

Med idrottskläder, skydd och hjälm avses kläder/skydd som normalt bärs i idrotten som försäkringen gäller för.

Vid värdering av sönderklippta kläder utgår Folksam från vad det kostar att i allmänna handeln köpa nya likvärdiga kläder. Från den kostnaden görs åldersavdrag i procent enligt av Folksam fastställd ”Tabell för åldersavdrag”. För nyare kläder (mindre än ett år) görs inget åldersavdrag om nya kläder återanskaffas inom sex månader från skadetillfället. Om återanskaffning inte sker blir avdraget 30 procent.

Har Folksam betalat ut skadeersättning för köp av likvärdiga kläder övertar Folksam äganderätten till de sönderklippta kläderna.

Hjälm ersätts med högst 1 500 kr.

Högsta ersättning för sönderklippta idrottskläder, skydd och hjälm är 15 procent av basbeloppet.

2.3 Resekostnader

Ersättning lämnas vid olycksfallsskada för resekostnader under den akuta sjuktiden, dock längst i fem år från det att olycksfallsskadan inträffade. Kostnaderna ska styrkas med originalkvitto.

Med resekostnader menas

- kostnader för resor till och från vård eller behandling. Billigast möjliga färdväg med hänsyn till hälsotillståndet ska användas. Resekostnader till och från vård och behandling ersätts med högst den egenavgift för resor i samband med vård som bestäms av landstinget.

- merkostnader för resor mellan bostaden och den fasta utbildningsplatsen eller till ordinärt förvärvsarbete. Läkare ska föreskriva särskilt transportmedel för att den försäkrade ska kunna utföra ordinarie utbildning. Billigast möjliga färdväg med hänsyn till hälsotillståndet ska användas.

Kostnaderna ska vara prövade och godkända av Folksam innan resan påbörjas. Folksam tar vid prövning hänsyn till behovet av särskilt transportmedel och hur den försäkrade i vanliga fall tar sig till utbildningsplatsen eller till ordinärt förvärvsarbete samt skadans art och/eller diagnos.

2.4 Tandskada

Vid behov av tandläkarvård till följd av olycksfallsskada lämnas ersättning för kostnader enligt nedan. Dock ersätts endast en slutbehandling/permanentbehandling per skada.

Ersättning lämnas för kostnader för nödvändig behandling av tand eller av tandprotes som skadas i munnen.

Om det redan vid skadetillfället förelåg ett tandbehandlingsbehov vad avser de skadade tänderna, äger Folksam rätt att i skälighetsomfattning nedsätta ersättningens storlek.

För att kostnaderna ska kunna ersättas måste de ha uppkommit inom fem år från skadetillfället. Kostnaderna ska vara prövade och godkända av Folksam innan behandlingen påbörjas.

Tandskada som uppkommit vid tuggning eller bitning anses inte som olycksfallsskada.

För den som inte fyllt 20 år, och har rätt till fri tandvård, lämnas ersättning endast för den akuta behandlingen.

Måste slutbehandling på grund av den försäkrades ålder uppskjutas till senare tidpunkt gäller följande: Den uppskjutna behandlingen måste slutföras innan den försäkrade fyller 25 år eller inom fem år från skadedagen. Behandlingen måste på förhand godkännas av Folksam.

Vid behov av tandbehandling som uppkommit i Sverige kan nödvändiga kostnader ersättas endast för sådan behandling som helt eller delvis omfattas av den allmänna tandvårdsförsäkringens bestämmelser eller som på annat sätt finansieras av offentliga medel.

2.5 Begränsningar i rätten till ersättning för kostnader

Gemensamt för ersättningsmomenten ovan, som lämnar ersättning för kostnader, gäller följande begränsningar:

- För olycksfallsskada som inträffat i Sverige ersätts inte kostnader för vård utomlands.
- Om den försäkrade inte har rätt till ersättning från Försäkringskassan i Sverige, lämnas ersättning från försäkringen bara för de kostnader som skulle ha uppkommit om denna rätt funnits.
- Ersättning lämnas inte för kostnader som kan ersättas enligt lag, annan författning eller från annan försäkring. Ersättning lämnas inte heller för kostnader som ersätts enligt kollektivavtal slutet mellan huvudorganisationer på arbetsmarknaden.
- Ersättning lämnas inte för kostnader efter det att ersättning för den medicinska invaliditetsgraden bestämts och betalats ut.
- För olycksfallsskada som inträffar utanför Sverige ersätts inte heller kostnader för privat vård.

3. Medicinsk invaliditet

Ersättning lämnas vid medicinsk invaliditet.

Med medicinsk invaliditet menas ett tillstånd där det finns bestående nedsättning av kroppsfunktionen, som fastställs oberoende av den försäkrades yrke och arbetsförhållanden eller fritidsintressen. Funktionsnedsättningen ska objektivt kunna fastställas. Som medicinsk invaliditet räknas även förlust av inre organ.

Den medicinska invaliditetsgraden bestäms med ledning av en för försäkringsbranschen gemensam tabell.

Rätt till ersättning föreligger när invaliditetstillståndet inträtt och den framtida medicinska invaliditeten fastställts, dock tidigast två år efter skadetillfället. Rätt till ersättning föreligger inte om invaliditetstillståndet inträder senare än fem år från skadetillfället.

Kan funktionsförmågan förbättras genom användning av protes, bestäms invaliditetsgrader med beaktande även av protesfunktionen.

Var funktionsförmågan redan tidigare nedsatt på grund av sjukdom sjuklig förändring eller annan kroppsskada frånräknas motsvarande motsvarande medicinska invaliditetsgrad.

Försäkringsbeloppets storlek framgår av försäkringsbrevet. Ersättningens storlek beräknas utifrån det försäkringsbelopp som gällde vid skadetillfället. Om detta är uttryckt i basbelopp beräknas ersättningen med utgångspunkt från det basbelopp som gällde vid skadetillfället. Ersättningens storlek bestäms efter den invaliditetsgrad som förväntas bli bestående för framtiden.

Om invaliditetsgraden understiger 5 procent lämnas ersättning med 1 procent av försäkringsbeloppet.

Vid invaliditetsgrader som uppgår till minst 5 procent och högst 49 procent lämnas ersättning med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden angiven i procent.

För invaliditetsgrader som uppgår till minst 50 procent lämnas ersättning med dubbelt försäkringsbelopp (det vill säga 200 procent av det angivna försäkringsbeloppet i försäkringsbrevet).

När den försäkrade fyller 65 år minskas försäkringsbeloppet med 50 procent. Vid invaliditetsgrader som understiger 5 procent sker inte någon minskning.

Vid dödsfall innan slutreglering av skadan skett utbetalas det belopp som motsvarar den säkerställda invaliditetsgrad som förelåg före dödsfallet. Rätt till ersättning föreligger inte om dödsfallet inträffar inom två år från skadetillfället.

Vänteersättning

När den medicinska invaliditetsgraden – för invaliditeter från 5 procent - fastställts, lämnas vänteersättning motsvarande 2,5 procent per år av utbetalt ersättning för medicinsk invaliditet. Ersättningen beräknas för tiden från det att invaliditetstillståndet inträtt – dock tidigast från och med två år efter det att skadan inträffade – fram till utbetalningen.

Om anmälan till Folksam inte är gjord inom två år från skadetillfället utbetalas vänteersättning tidigast från den dag Folksam har fått anmälan om skada.

Omprövning

Omprövning kan ske om olycksfallsskadan medfört en väsentlig och bestående försämring av kroppsfunktionen efter det att ersättning bestäms och betalats ut.

Om den försäkrade efter omprövning beviljas högre ersättning minskas denna med den summa, exklusive väntersättning, som tidigare utbetalats.

Omprövning kan inte ske efter det att mer än fem år föflutit från den dag invaliditetsgraden första gången fastställdes. Samma bestämmelser för omprövning gäller för invaliditet under 5 procent.

4. Ekonomisk invaliditet

Försäkringsbeloppet för ekonomisk invaliditet framgår av försäkringsavtalet/försäkringsbeskedet.

4.1 Ekonomisk invaliditet

Med ekonomisk invaliditet menas en för framtiden bestående nedsättning av arbetsförmågan.

Rätt till ersättning för ekonomisk invaliditet föreligger om olycksfallsskadan

- dels medför en medicinsk invaliditet på minst 20 procent,
- dels leder till bestående nedsättning av arbetsförmågan med minst hälften och minst halv sjukersättning enligt lagen om allmän försäkring beviljas.

Tidsbegränsad sjukersättning berättigar inte till ersättning för ekonomisk invaliditet.

Rätten till ersättning för ekonomisk invaliditet upphör tio år från skadetillfället, dock tidigast vid 32 års ålder.

Nedsättning av arbetsförmågan som en följd av olycksfallsskadan bedöms i förhållande till arbetsförmågan vid skadetillfället och med utgångspunkt från försäkringskassans utredning om sjukersättning.

Om den försäkrade vid skadetillfället uppbar mer än halvt sjukbidrag, halv förtidspension, halv aktivitetsersättning, halv tidsbegränsad sjukersättning eller halv sjukersättning lämnas ingen ersättning för ekonomisk invaliditet.

Vid lägre nivå av dessa ersättningar lämnas högst så stor ersättning för ekonomisk invaliditet som svarar mot förlusten av restarbetsförmågan.

Får den försäkrade sjukersättning – eller får den höjd – från och med fyllda 60 år, lämnas ersättning för ekonomisk invaliditet bara om den medicinska invaliditetsgraden – till följd av olycksfallsskadan - är minst 50 procent.

Försäkringsbeloppet för ekonomisk invaliditet gäller före fyllda 50 år. Därefter minskas försäkringsbeloppet med 5 procentenheter för varje år fram till 65 års ålder. Därefter sker ingen ytterligare minskning.

Under förutsättning att nedsättningen av arbetsförmågan beror enbart på olycksfallsskadan, avläses i tabellen nedan ersättningen i förhållande till sjukersättningens nivå.

Nivå på beviljad sjukersättning	Ersättning i procent av försäkringsbeloppet
Hel sjukersättning	100 procent
¾ sjukersättning	75 procent
Halv sjukersättning	50 procent

Rätt till ersättning vid ekonomisk invaliditet kan uppkomma tidigast då den försäkrade fyllt 30 år. Se dock nedan om förskott i form av aktivitetskapital.

Vid beräkning av ersättning för ekonomisk invaliditet reduceras ersättningen med det sammanlagda belopp, uttryckt i antal basbelopp, som utbetalas i form av aktivitetskapital.

4.2 Omprövning ekonomisk invaliditet

Omprövning kan ske om olycksfallsskadan medför att nivån på sjukersättningen höjs efter det att ersättningen från försäkringen bestämts och betalats ut.

Rätten till omprövning upphör 10 år efter det att ersättningen bestämts och betalats ut.

4.3 Aktivitetskapital

Förskott på ersättning för ekonomisk invaliditet – aktivitetskapital – kan lämnas till försäkrad som beviljas aktivitetsersättning enligt lagen om allmän försäkring.

Följande förutsättningar gäller:

- den för framtiden bestående medicinska invaliditetsgraden ska av Folksam ha fastställts till minst 20 procent och
- den försäkrade beviljas minst halv aktivitetsersättning för en sammanhängande tvåårsperiod, eller
- den försäkrade beviljas minst halv aktivitetsersättning för en sammanhängande period om minst tre år där varje ingående kortare period av beviljad aktivitetsersättning ska ha en längd av minst ett år.

Under förutsättning att nedsättningen av arbetsförmågan beror enbart på olycksfallsskadan, avläses i tabellen nedan ersättningen i förhållande till aktivitetsersättningens nivå.

Nivå på beviljad aktivitetsersättning	Ersättning per år i form av aktivitetskapital
Hel aktivitetsersättning	0,75 basbelopp
¾ aktivitetsersättning	0,50 basbelopp
Halv aktivitetsersättning	0,25 basbelopp

Aktivitetskapital kan utbetalas tidigast för sådan period av beviljad aktivitetsersättning som inleds den 1 juli det år den försäkrade fyller 19 år.

Aktivitetskapital kan utbetalas för en sammanlagd period om minst två och högst tre år åt gången. För att ytterligare aktivitetskapital ska kunna lämnas, krävs att ovanstående förutsättningar åter uppfylls för en senare tidsperiod. Aktivitetskapital lämnas inte för tid efter det att den försäkrade fyllt 30 år.

Sammanlagd ersättning i form av aktivitetskapital kan uppgå till högst åtta basbelopp.

Aktivitetskapital kan inte utbetalas om motsvarande ersättning lämnas från annan försäkring.

4.4 Omprövning aktivitetsskapital

Omprövning av aktivitetsskapital kan ske om olycksfallsskadan medför att nivån på aktivitetssättningen höjs efter det att ersättningen från försäkringen bestämts och betalats ut. Förutsättningen är att höjning av nivån på aktivitetssättningen beviljas innan den försäkrade fyller 30 år.

4.5 Begränsningar

Ersättning enligt momentet Ekonomisk invaliditet (även i form av aktivitetsskapital) lämnas inte om den försäkrade

- före inträdet i försäkringen, på grund av olycksfallsskada beviljats sjukbidrag/aktivitetssättning/förtidspension/tidsbegränsad sjukersättning/sjukersättning eller motsvarande enligt lagen om allmän försäkring,
- vårdats/vårdas på sådan institution som avses i 16 § lagen om handikappersättning eller vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring beviljats för den försäkrade.

Begränsningen enligt ovan bortfaller om den försäkrade blir fullt arbetsför (fullgör ordinarie skolgång) under en sammanhängande period på minst två år före den 1 juli det år den försäkrade fyller 19 år. Under den arbetsföra perioden får den försäkrade inte ha vårdats på institution enligt ovan. Rätt till vårdbidrag för den försäkrade får inte heller ha förelegat under denna tid.

5. Dödsfallsersättning

Vid olycksfallsskada

Om olycksfallsskada medför den försäkrades död, lämnar Folksam dödsfallsersättning med det försäkringsbelopp som gällde vid skadetillfället.

Vid plötslig död till följd av annan orsak än olycksfallsskada

Dödsfallsersättning utbetalas om försäkrad, som inte fyllt 65 år, avlider till följd av sjukdom, som plötsligt och påtagligt yppats under deltagande i verksamhet som anges i försäkringsbrevet och som i direkt anslutning till yppandet medför omedelbar fullständig arbetsoförmåga. Ersättning utbetalas med det försäkringsbelopp som gällde vid yppandetillfället.

Om försäkringsbeloppet är uttryckt i basbelopp beräknas ersättningen med utgångspunkt från det basbelopp som gällde vid skadetillfället/yppandetillfället.

5.1 Vem får dödsfallsersättning?

Dödsfallsbelopp lägre än 1 basbelopp

Ersättning vid dödsfall utbetalas som begravningshjälp till den avlidnes dödsbo.

Önskar den försäkrade sätta in förmånstagare ska särskilt förmånstagarförordnande sändas in till Folksam. Blanketter för detta kan rekvideras från Folksam.

Dödsfallsbelopp 1 basbelopp eller högre

Förmånstagare till dödsfallskapital är – om inte den försäkrade insänt annat skriftligt förordnande till Folksam – i nedan angiven ordning.

- Make/registrerad partner eller man/kvinna som sammanbor med den försäkrade under förutsättning att ingen av dem är gift och att de sammanlever under äktenskapsliknande förhållanden.

- Arvingarna. Om arvingar är förmånstagare innebär detta att försäkringsbeloppet fördelas enligt arvsrättens regler. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Som förmånstagare inträder då den eller de som enligt förmånstagarförordnandet står närmast i tur. Avståendet ska göras innan förmånstagaren kan anses ha tillträtt sitt förvärv och innan bouppteckning inlämnats till skattemyndigheten.

Förordnande till förmån för make/registrerad partner upphör att gälla när ansökan om äktenskapskillnad/ansökan om upplösning av partnerskap inkommit till domstol, om det inte av omständigheterna framgår att den försäkrade varit av annan mening. Detta innebär i regel att förordnandet inte gäller under betänketid enligt lag. Förordnandet till förmån för sambo upphör att gälla när samboförhållandet upplösts, om inte annat angivits i förordnandet.

Om reglerna i det generella förmånstagarförordnandet inte passar, kan de ändras. Blankett för särskilt förmånstagarförordnande kan rekvideras från Folksam.

Förmånstagarförordnandet kan inte ändras genom testamente.

6. Krisförsäkring

Försäkringen omfattar kristerapi efter traumatisk händelse som försäkrad råkar ut för eller är närvarande vid. Händelsen ska medföra en akut psykisk kris för den försäkrade. Exempel på händelser är olycksfall, brand, explosion, rån, hot eller överfall.

Försäkringen ersätter kostnader för kristerapi (psykologkonsultation) med högst tio behandlingstillfällen per försäkrad och skada. All kristerapi ska ges i Sverige. Tiden under vilken kristerapi kan ersättas är begränsad till tolv månader från skadetillfället. Behandling ska ske hos psykolog, kurator eller krisgrupp som är ansluten till Försäkringskassan.

Försäkringen ersätter också den försäkrades nödvändiga och skäligena resekostnader för resa till och från kristerapi.

Försäkringen gäller enbart för kristerapi som är föranledd av traumatisk händelse som inträffat under försäkringstiden.

Försäkringen gäller inte vid skada som den försäkrade utfört eller medverkat till genom uppsåtlig handling som enligt svensk lag är straffbelagd.

Rån, överfall och hot ska polisanmälas.

För licenserade som har internationell licens gäller försäkringen även för kostnader utomlands enligt nedan

7. Läge- och resekostnader utomlands

Om den försäkrade råkar ut för olycksfallsskada eller akut sjukdom under resa eller vistelse utanför Sverige (utomlands) lämnas ersättning enligt nedan för kostnader som är föranledda av skadan eller den akuta sjukdomen.

Sjukdom anses ha visat sig den dag första sjukvårdskontakten togs med anledning av ifrågasvarande sjukdom eller symtom på sjukdom.

7.1 Läkekostnader under utlandsvistelsen

Ersättning lämnas för nödvändiga och skäligena kostnader för läkarvård, behandling som läkare föreskriver, sjukhusvård, akuta hjälpmedel och lokala resor för vård och behandling under vistelsen utomlands.

Vid lokala resor ska billigast möjliga färd sätt, med hänsyn till hälsotillståndet användas.

7.2 Läkekostnader vid fortsatt vård i Sverige

Vid akut sjukdom lämnas dessutom ersättning för fortsatt vård i Sverige om vården eller behandlingen ersätts av allmän försäkring eller på annat sätt finansieras av offentliga medel.

Medför sjukdomen behov av sjukhusvård, lämnas ersättning för den del av kostnaden vid sjukhusvård som inte motsvarar inbesparade levnadskostnader.

För resor i samband med fortsatt vård i Sverige lämnas ersättning för resekostnaden motsvarande karensbelopp för sjukresor enligt lagen om allmän försäkring.

Om den försäkrade inte har rätt till offentligt finansierad vård i Sverige lämnas ersättning endast för de kostnader som skulle ha uppkommit för den försäkrade om denna rätt funnits.

Ersättning för vård, sjukhusvård och resor enligt ovan ersätts i längst 60 dagar från första läkarbesöket.

7.3 Merkostnad för kost och logi

Om olycksfallet eller sjukdomen – enligt intyg från läkare på orten – medför ändring av boendeform eller en förlängning av tiden för uppehållet på viss ort, lämnas ersättning för nödvändiga och skäligena merkostnader för kost och logi. Ersättning lämnas under längst 60 dagar från första läkarbesöket.

Ersättning lämnas också – om så varit nödvändigt enligt intyg från läkare på orten – för ansvarig ledare och för den försäkrades på utlandsresan medföljande familjemedlemmar.

7.4 Tandbehandlingskostnader

Vid akuta tandbesvär (oberoende av orsaken) lämnas ersättning för nödvändig provisorisk behandling, som nödvändiggjorts under vistelsen utomlands.

7.5 Merkostnader för hemresa

Ersättning lämnas för på grund av skadan eller sjukdomen nödvändiga och skäligena kostnader för hemresa till Sverige om den försäkrade inte kan återvända på det sätt som planerats. Färdsättet ska vara föreskrivet av SOS International, Nordic Assistance eller Folksam. Merkostnad för försäkrad medresenärs hemresa ersätts också.

7.6 Kostnader för resa till svårt sjuk i utlandet

Om läkare i intyg bedömer att den försäkrades skada eller sjukdom är livshotande, betalas nödvändiga och skäligena kostnader för två personers resa från hemorten i Sverige och åter inklusive uppehälle. Högsta sammanlagda belopp är 60 000 kr. Resan ska i förväg godkännas av SOS International, Nordic Assistance eller Folksam.

7.7 Kostnader för hemtransport från utlandet av avlidne för begravning

Vid dödsfall betalar Folksam kostnaden för transport av den avlidne till hemorten i Sverige samt merkostnader för medföljande familjemedlemmars hemresa.

Vid dödsfall utomlands kan istället för hemtransport av den avlidne ersättning betalas för kostnader för begravning på platsen inom ramen för vad hemtransporten skulle ha kostat. Ersättning lämnas också för kostnaden för två personers resa från hemorten i Sverige

och åter, inklusive uppehälle, för att kunna närvara vid begravning på platsen.

7.8 Transport inom Sverige

Om försäkrad avlider på grund av olycksfallsskada eller akut sjukdom utanför hemorten men inom Sverige, lämnas ersättning för transport av den avlidne till hemorten.

Gemensamma bestämmelser för samtliga punkter under ”Läke- och resekostnader utomlands”

Ersättning lämnas endast i den mån den försäkrade inte har rätt till ersättning enligt lag, annan författning eller från annan försäkring. Kostnader som ersätts genom kollektivavtal slutet mellan huvudorganisationerna på arbetsmarknaden ersätts heller inte.

Folksam betalar inte kostnader som

- beror på att vårdbehov förelåg redan då resan startade. Vid akut försäkring som inte kunnat fortses ersätts dock kostnader som beror på försäringen,
- har samband med graviditet eller förlossning och som uppstår efter den 28:e graviditetsveckan,
- avser vistelse på bad- eller kuranstalt och därmed förenade resor.

Vid olycksfallsskada eller sjukdom som inträffat i Sverige ersätts inte kostnader för vård utomlands.

Dessutom gäller de inskränkningar som finns angivna under rubriken ”Begränsningar i försäkringens giltighet”.

8. Begränsningar i försäkringens giltighet

8.1 Vistelse utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande oroligheter råder

Med område där krig eller krigsliknande oroligheter råder avses normalt område som Utrikesdepartementet avråder från att resa till av detta skäl.

8.2 Vid dödsfall

Under vistelse i område utanför Sverige där krig eller krigsliknande oroligheter råder utan att den försäkrade själv deltar lämnas inte ersättning om dödsfallet kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

8.3 Övriga ersättningsmoment

Försäringen gäller inte om olycksfallsskadan är orsakad av krig eller krigsliknande oroligheter vid vistelse i område utanför Sverige där krig eller krigsliknande oroligheter råder.

Bryter kriget eller oroligheterna ut under vistelsen i området gäller dock försäringen utan särskilda begränsningar.

8.4 Deltagande i krig eller krigsliknande oroligheter utanför Sverige

Försäringen gäller inte vid deltagande i krig eller krigsliknande oroligheter utanför Sverige. Även till exempel militärt bevakningsuppdrag i FN:s eller annan liknande organisations regi räknas som deltagande i krig eller krigsliknande oroligheter under den tid den försäkrade vistas i det område som uppdraget avser.

9. Krigstillstånd i Sverige

9.1 Ersättning vid dödsfall

Befinner sig Sverige i krig eller i ett förhållande som av regeringen jämförs med krig, gäller särskild lagstiftning i fråga om Folksamns ansvarighet och rätt att ta ut krigspremie.

9.2 Övriga ersättningsmoment

Medan krigstillstånd råder eller inom ett år efter det att krigstillståndet upphört, gäller inte försäkringen för försäkringsfall på grund av olycksfallsskada som kan anses bero på krigstillståndet i Sverige. Med krigstillstånd i Sverige menas sådant krig eller sådana förhållanden då särskild lagstiftning gäller, enligt vad som nämnts tidigare under "Ersättning vid dödsfall".

10. Skador orsakade av atomkärnreaktion samt biologiska, kemiska och nukleära substanser

Försäkringen gäller inte för försäkringsfall vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med atomkärnreaktion.

Försäkringen gäller inte heller för försäkringsfall genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling. Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där försäkringsfallet inträffar och som framstår att:

- allvarligt skrämja en befolkning
- otillbörligt tvinga offentliga organ eller internationell organisation att genomföra eller
- avstå från att genomföra viss åtgärd eller allvarligt
- destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

11. Force majeure

Uppkommer dröjsmål med utredning om ett inträffat försäkringsfall eller med utbetalning av försäkringsbelopp är Folksam inte ansvarig för förlust som kan drabba den försäkrade eller rättsinnehavare om dröjsmålet beror på myndighets åtgärd, krigshandling, konflikter på arbetsmarknaden eller liknande händelser.

12. Åtgärder för utbetalning av ersättning

Vid olycksfallsskada måste legitimerad läkare/tandläkare anlitas utan dröjsmål och dennes föreskrifter noggrant följas.

Anmälan ska göras till Folksam utan dröjsmål. Kostnader ska kunna styrkas med originalkvitton.

Den behandlande läkaren/tandläkaren får lämna alla upplysningar som är av betydelse för bedömningen av ersättningsfrågan till Folksamns medicinske rådgivare.

Särskild anmälningsblankett och skaderapport finns hos Svemo och på www.svemo.se. Ifyllt anmälan skickas till Folksam, Marknadsområde Idrott, 106 60 Stockholm. Telefonnummer är 08-772 87 40.

Vänd dig till Folksam. Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende.

Kundombudsmannen Folksam

Kundombudsmannen Folksam gör en opartisk bedömning av ditt ärende och kan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Anmälan till Kundombudsmannen måste göras inom ett år från det att Folksam lämnat sitt slutliga besked. Adressen är Kundombudsmannen Folksam 106 60 Stockholm, telefon 08-772 84 30 eller 020-65 52 53, fax 08-772 72 17, e-post kundombudsmannen@folksam.se

Personförsäkringsnämnden

När det gäller försäkringsmedicinska frågor rörande liv- sjuk- eller olycksfallsförsäkring kan du själv begära prövning i Personförsäkringsnämnden. Blankett för ansökan om prövning beställer du av Folksam eller av Personförsäkringsnämnden, Klara Norra Kyrkogata 33, 111 22 Stockholm, telefon 08-783 98 00, fax 08-783 98 35.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Allmänna reklamationsnämnden (ARN) är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister angående privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor. Anmälan till ARN måste göras senast sex månader efter det att Folksam eller Kundombudsmannen Folksam lämnat sitt slutliga besked. Adressen är Allmänna reklamationsnämnden, Klarabergsgatan 35, Box 174, 101 23 Stockholm, telefon: 08-737 17 00, fax 08-737 17 01, www.arn.se

Tingsrätt

Tingsrätt kan pröva din tvist med Folksam. Om du har rättsskydds-försäkring kan den ersätta en del av kostnaderna, men du måste i så fall kontakta advokat eller annat lämpligt ombud som kan godkännas av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Konsumenternas försäkringsbyrå ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister. Adress: Klara Norra Kyrkogata 33, 111 22 Stockholm, telefon 08-22 58 00, fax 08-24 88 91, www.konsumenternasforsakringsbyra.se

Kommunal konsumentvägledning

Kommunal konsumentvägledning finns i många kommuner och ger råd och hjälp i försäkringsärenden. Adress och telefonnummer hittar du i telefonkatalogen.

13. Om vi inte skulle komma överens